

PROVIZIOANE: SEMNIFICAȚIE ECONOMICĂ ȘI TRATAMENT CONTABIL**PROVISIONS: ECONOMIC SIGNIFICANCE AND ACCOUNTING TREATMENT**

Author: Gabriela BARGAN, Undergraduate student,
Academy of Economic Studies of Moldova, Republic of Moldova
e-mail bargan.gabriela@ase.md

Scientific coordinator: Liliana LAZARI
the ORCID code: 0000-0001-8310-2341
Academy of Economic Studies of Moldova, Republic of Moldova
e-mail: liliana.lazari@ase.md

Abstract: *The research paper explores the importance of managing provisions in the context of financial entities, highlighting their significant impact on financial information transparency, effective risk management and responsible resource planning. By complying with accounting regulations and deep understanding of provisions, entities can ensure a correct and complete presentation of their financial situation, contributing to long-term stability and sustainability. The paper also proposes suggestions for promoting compliance with fundamental accounting principles, such as prudence and cost of entry valuation, in the Republic of Moldova, in order to strengthen the quality of financial information and stability of entities.*

Keywords: *provisions, risk management, accounting regulations, principles, accounting.*

JEL: M41

Introducere

În lumina evoluțiilor actuale din domeniul financiar-contabil, gestionarea provizioanelor reprezintă un aspect esențial pentru entități, având în vedere importanța anticipării și acoperirii cheltuielilor viitoare. În prezent, există reglementări naționale referitoare la contabilizarea provizioanelor, cu referire la Standardul Național de Contabilitate (SNC) „Capital propriu și datorii”, care stabilește cadrul pentru evaluarea și recunoașterea acestora [3]. Prin respectarea acestor reglementări, entitățile pot asigura transparența informațiilor financiare, pot gestiona eficient riscurile și pot planifica resursele în mod responsabil, contribuind astfel la stabilitatea și durabilitatea lor pe termen lung.

Alegerea temei este motivată de importanța și complexitatea pe care provizioanele le au în contabilitate și economie. Provizioanele sunt un instrument esențial pentru gestionarea riscurilor și incertitudinilor financiare, iar înțelegerea lor profundă este crucială pentru orice entitate. Această temă oferă o oportunitate de a explora și de a înțelege mai bine principiul contabil prudența reflectat în Legea nr.287, art. 6 [1], care este fundamental pentru o contabilitate corectă și transparentă.

Metode aplicate.

În realizarea scopului cercetării privind gestionarea provizioanelor, s-a utilizat metode de documentare și analitice. Aceste metode au implicat accesarea și analiza critică a surselor bibliografice relevante, alături de aplicarea unei abordări analitice pentru înțelegerea proceselor contabile. S-au integrat informațiile obținute folosind metoda de sinteză, iar analiza logică și critică a materialelor a ghidat în evaluarea argumentelor și formularea concluziilor. De asemenea, s-a avut în vedere actele normative din Republica Moldova, inclusiv SNC "Capital Propriu și Datorii", pentru fundamentarea cercetării.

Conținut.

SNC „Capital Propriu și Datorii” stabilește criteriile pentru recunoașterea unei obligații ca provizion, inclusiv necesitatea certitudinii unei ieșiri de resurse purtătoare de beneficii economice și evaluarea credibilă a valorii datoriei [2]. Provizioanele sunt sume de bani alocate pentru a acoperi cheltuielile viitoare sau obligațiile cu valoare incertă. Este esențial ca provizioanele să fie evaluate corect și revizuite la fiecare dată de raportare pentru a reflecta cea mai bună estimare curentă a obligațiilor. Dacă riscul pentru care au fost constituite provizioanele nu se materializează la finalul exercițiului, acestea vor fi anulate și transferate la venituri. Provizioanele sunt înregistrate la sfârșitul exercițiului

financiar în care riscul devine evident, conform informațiilor disponibile la acea dată, și sunt constituite conform principiilor prudența și separării exercițiilor, chiar dacă cheltuiala viitoare nu este cunoscută în detaliu [8].

Se examinează recunoașterea și evaluarea provizioanelor conform Cadrului Normativ Contabil Național și Cadrului European.

Tabelul 1. Recunoașterea și evaluarea provizioanelor

SNC "Capital Propriu și Datorii" [2]	Directiva 2013/34/UE a Parlamentului European [5]
Recunoașterea provizioanelor	
<p>Provizioanele sunt recunoscute atunci când există o obligație prezentă rezultată din tranzacții sau evenimente trecute, este probabil ca o ieșire de resurse purtătoare de beneficii economice să fie necesară pentru stingerea acestei obligații, iar valoarea datoriei poate fi estimată în mod credibil.</p> <p>Provizioanele se constituie pentru acoperirea cheltuielilor (pierderilor) eventuale privind [2]:</p> <ul style="list-style-type: none"> -litigiile, amenzile și penalitățile, despăgubirile, daunele și alte datorii incerte; -reparația și deservirea în cursul perioadei de garanție a activelor vândute; -pensiile și obligațiile similare; -ieșirea imobilizărilor corporale și alte acțiuni similare legate de acestea; -impozitele; -recompensele personalului pentru rezultatele activității anuale; -plata indemnizațiilor pentru concediile de odihnă; -alte scopuri stabilite de legislație și/sau de conducerea entității. 	<p>Provizioanele sunt destinate să acopere datorii sau cheltuieli viitoare ale unei entități, care sunt probabile să apară și a căror valoare sau data exactă de apariție sunt incerte. Recunoașterea unei provizioane se face atunci când există o obligație prezentă ca rezultat al unui eveniment trecut, este probabil ca resursele să fie necesare pentru stingerea acestei obligații și valoarea acesteia poate fi estimată în mod fiabil, art.12-13, [5] .</p>
Evaluarea și revizuirea provizioanelor	
<p>Provizioanele trebuie să fie strict corelate cu riscurile și cheltuielile estimate, iar evaluarea acestora trebuie să reflecte cea mai bună estimare a costurilor necesare pentru stingerea obligației. Provizioanele se revizuiesc la fiecare dată de raportare pentru a asigura că reflectă cea mai bună estimare curentă a obligațiilor.</p>	<p>Este esențial ca provizioanele să fie evaluate și ajustate la fiecare raportare financiară pentru a reflecta cele mai recente informații disponibile. Evaluarea acestora se bazează pe estimări raționale, elemente obiective și experiența tranzacțiilor similare, iar revizuirea lor este crucială pentru asigurarea corectitudinii reflectării lor în situațiile financiare ale entității, pct.22-24 [5].</p>

Sursă: Elaborat de autor în baza SNC „Capital Propriu și Datorii”, [pct.81], [2], DIRECTIVA 2013/34/UE [5].

Pentru evidența provizioanelor sunt destinate conturile de pasiv 538 „Provizioane curente”, 426 „Provizioane pe termen lung” [4].

Formarea provizioanelor se înregistrează în funcție de tipul provizionului, fiind întocmită formula contabilă:

- pentru beneficiile angajaților: Debit conturile 811 „Activități de bază”, 821 „Costuri indirecte de producție”, 812 „Activități auxiliare”, 713 „Cheltuieli administrative”
- pentru garanții acordate clienților: Debit contul 712 „Cheltuieli de distribuire”
- pentru impozite, litigii: Debit contul 714 „Alte cheltuieli din activitatea operațională”
- cota curentă a provizioanelor: Debit conul 426 „Provizioane pe termen lung”

Credit contul 538 „Provizioane curente”[2, 4, 8]

Utilizarea provizioanelor se face doar în scopurile pentru care au fost inițial constituite. Atunci când provizioanele sunt utilizate, acestea se contabilizează ca diminuare a acestora și majorare a datoriilor, costurilor sau altor elemente relevante conform prevederilor standardului, fiind întocmită formula contabilă:

Debit contul 538 „Provizioane curente”

- pentru beneficiile angajaților: Credit conturile 531 „Datorii față de personal privind retribuirea muncii”, 533 „Datorii privind asigurările sociale și medicale”
- pentru garanțiile clienților: Credit conturile 521 „Datorii comerciale curente”, 522 „Datorii curente față de părțile afiliate”, 544 „Alte datorii curente”, 833 „Returnarea și reducerea prețurilor la bunurile vândute”
- pentru impozite: Credit contul 534 „Datorii față de buget”
- pentru litigii: Credit contul 544 „Alte datorii curente” [2, 4, 8].

Dacă riscul pentru care au fost constituite provizioanele nu se materializează la finalul exercițiului financiar, acestea vor fi anulate și transferate la venituri. Anularea provizioanelor se face prin decontare la venituri curente conform reglementărilor contabile aplicabile, prin întocmirea formulei contabile: Debit contul 538 „Provizioane curente” Credit contul 612 „Alte venituri din activitatea operațională” [2, 4, 8].

Prin respectarea SNC "Capital Propriu și Datorii" [2] și a cerințelor Directivei europene 2013/34 [5] privind gestionarea riscurilor financiare, entitățile contabilizează constituirea provizioanelor conform criteriilor detaliate pentru diverse situații. Ambele reglementări subliniază importanța unei evaluări precise a provizioanelor pentru a reflecta corect obligațiile viitoare ale entităților și pentru a asigura transparența informațiilor financiare. Evidențierea distinctă a provizioanelor în compartimentul F „Provizioane” al Bilanțului [2] subliniază importanța esențială a acestor elemente patrimoniale, consolidând transparența și relevanța lor în contextul financiar-contabil, fiind raportate pe următoarele tipuri de provizioane: pentru beneficiile angajaților; pentru garanții acordate cumpărătorilor / clienților; pentru impozite; alte provizioane.

Concluzie. În plan contabil, riscurile și incertitudinile sunt evaluate și recunoscute prin structura de provizioane. Gestionarea provizioanelor reprezintă un aspect esențial pentru entități, având un impact semnificativ asupra transparenței informațiilor financiare, gestionării eficiente a riscurilor și planificării responsabile a resurselor. Din punct de vedere contabil, scopul provizioanelor poate fi precizat în mod cert și clar, în schimb realizarea lor nu poate fi certă. Tocmai din cauza acestei doze de incertitudine, la scadență ele se vor transforma sau nu în datorii propriu-zise care vor trebui achitate. Indiferent dacă riscul pentru care au fost constituite se produce sau nu, provizioanele rămase fără obiect vor fi reluate la venituri. Respectarea reglementărilor contabile și înțelegerea profundă a provizioanelor sunt cruciale pentru asigurarea unei prezentări corecte și complete a situației financiare a unei entități, contribuind astfel la stabilitatea și durabilitatea acesteia pe termen lung.

Referințe bibliografice:

1. Legea nr.287, din 15-12-2017 contabilității și raportării financiare. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=120938&lang=ro
2. Standardele Naționale de Contabilitate, aprobate prin Ordinul Ministrului Finanțelor al Republicii Moldova nr. 118 din 06.08.2013. SNC „Capital propriu și datorii”, SNC Prezentarea situațiilor financiare [p.134] <https://mf.gov.md>
3. Veaceslav Ciobanu. SNC "Capital Propriu și Datorii, publicat pe site-ul contabilsef.md pe data de 04.04.2023
4. Planul General de Conturi Contabile aprobat prin Ordinul Ministrului Finanțelor nr. 100 din 28 iunie 2019. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=119663&lang=ro
5. DIRECTIVA 2013/34/UE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 26 iunie 2013. Disponibil: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013L0034>
6. Marian Săcărin, Ștefan Bunea, Flavius Andrei Guinea. „Contabilitate financiară în conformitate cu reglementările europene”, vol.1. București: Editura ASE București 2021, p.167-170. ISBN 978-606-34-0378-1
7. Lilia Grigori, Aliona Bîrcă, Liliana Țurcanu, Nicolae Balteș, Lica Erhan, Svetlana Mihaila, Stela Caraman, Liliana Lazari, Anatol Graur, Maia Bajan, Galina Bădicu, Rodica Cușmăunsă. Contabilitatea întreprinderi, Editura CARTIER, Chișinău, 2021, p.567-570. ISBN 978-9975-86-456-5 (Cartier). ISBN 978-9975-75-984-7 (ASEM).